

3. Noi am murit în ce privește Legea, pentru a fi ai lui Isus Hristos

- 7:1-6 -

Pentru a susține teza sfințirii și a incompatibilității dintre har și complacerea în păcat, Pavel zugrăvește o nouă imagine. Este vorba de această dată de metafora căsătoriei. Întrebarea introductivă este de această dată: „Nu știți, fraților, - căci vorbesc unor oameni care cunosc Legea - că Legea are stăpânire asupra omului câtă vreme trăiește el?”. La ce se referă această întrebare? Se referă la Legea lui Dumnezeu și la viața fizică a omului? O altă traducere propune varianta: omul se află sub jurisdicția Legii câtă vreme este în viață. Versetul 2 întărește această interpretare. Pavel pare într-adevăr să se refere la viața fizică și autoritatea Legii lui Dumnezeu. Moartea fizică este prezentat ca un element care scoate individul de sub jurisdicția Legii divine. În acest sens este adus exemplul cu căsătoria.

Versetul 1 prezintă însă mai degrabă un principiu general, decât un adevăr aplicabil doar la căsătorie. Problema apare când ne gândim la un păcătos care moare. Nu este el sub condamnarea Legii și după ce moare? Cu atât mai mult! Însă, Pavel nu se referă la condamnarea Legii ci la autoritatea acesteia din perspectiva vieții fizice și a celor rămași în viață. Vom da mai multe exemple:

- Porunca de a se închina la Cort nu are relevanță pentru cel ce a murit.
- Cerința de a da înapoi împătrit nu se mai aplică unui hoț decedat.
- Porunca de a avea grijă de educația spirituală a copiilor nu mai este valabilă pentru un părinte stins din viață.
- Porunca să nu minți nu mai este relevantă pentru cineva mort, deoarece el intră într-un spațiu (fie al vieții, fie al morții) în care actul de a minți pare imposibil de îndeplinit etc.

Este evident ca Legea a fost dată pentru cei vii d.p.d.v. fizic și moartea fizică produce o ieșire de sub jurisdicția acesteia. Acum putem să ne gândim că anumite porunci (Ex. iubește-ți aproapele) sunt valabile și după moartea fizică, însă:

☉ Nu avem informații care să ne sugereze că cei din iad mai pot multiplica păcatul, și nici că cei din cer mai pot încălca Legea lui Dumnezeu, deci ea nu ar mai fi relevantă în aceste spații.

☉ Când vorbim de Lege, ne referim la Lege în totalitatea ei. Astfel, e posibil ca anumite porunci să mai fie relevante, dar în mod cert, nu Legea în totalitatea ei. Când te muți dintr-un stat în alt stat, anumite legi din primul stat mai sunt valabile, dar tu nu te mai afli sub jurisdicția legii primului stat.

Exemplul pe care se focalizează Pavel este cel al căsătoriei. Femeia este legată de Legea lui Dumnezeu de bărbatul ei câte vreme trăiește el. Ei sunt uniți înaintea lui Dumnezeu în baza legământului pe care și l-au făcut unul altuia. Căsătoria este o unire specială înaintea lui Dumnezeu și nu este percepută de Dumnezeu ca un parteneriat de afaceri, în cadrul căruia, oricând, unul din cei doi parteneri se poate retrage.

Căsătoria a fost creată de Dumnezeu pentru ca cei doi să devină una. Ei sunt una înaintea lui Dumnezeu, și sunt legați unul de altul înaintea Lui. Dumnezeu i-a unit, de aceea omul să nu despartă ceea ce Dumnezeu a unit. Dacă cei doi se despart, și unul se duce la un capăt al pământului, iar celălalt la celălalt capăt, înaintea lui Dumnezeu, ei sunt tot uniți și legați unul de celălalt. Dacă femeia, de la celălalt capăt al pământului, se duce cu un alt bărbat, înaintea lui Dumnezeu, ea comite adulter, căci își înșală bărbatul cu care este încă unită înaintea lui Dumnezeu. Dar oare specifică acest lucru Legea, sau este o invenție a lui Dumnezeu? Ce spune Legea despre acest subiect.

Mergem mai întâi în Genesa cap. 2 unde descoperim că cei doi devin una prin autoritatea lui Dumnezeu și putem înțelege că legământul căsătoriei este unul special și se deosebește de parteneriatele dintre oameni care pot fi anulate fără mari probleme. După aceea, poposim în Deuteronom 24, la cartea de despărțire. Din păcate, Cornilescu se pare că traduce lamentabil acest pasaj. Traducerea din limba engleză conferă o cu totul altă lumină asupra pasajului. Să facem o comparație între traducerea Cornilescu și traducerea NIV:

Traducerea Cornilescu – Deut.24	Traducerea NIV – Deut.24
<p>Când cineva își va lua o nevastă și se va însura ea și s-ar întâmpla să nu mai aibă trebuință înaintea lui, pentru că a descoperit ceva rușinos la ea să-i scrie o carte de despărțire și, după ce i-o va da în mână, să-i dea drumul din casa lui.</p>	<p>Dacă un om se căsătorește cu femeia care vine neplăcută înaintea lui, deoarece găsea ceva indecent la ea și îi scrie o carte de despărțire, să-i dea și o alungă din casa lui,</p>
<p>Ea să iasă de la el, să plece și va putea să se mărite după un alt bărbat.</p>	<p>și dacă, după ce pleacă din casa lui, ea vine soția unui alt bărbat,</p>
<p>Dacă și acesta din urmă începe să o urască să scrie o carte de despărțire, și după ce i-o dă în mână să-i dea drumul din casa lui; sau dacă acest bărbat din urmă care a luat-o de nevastă, moare,</p>	<p>și acest al doilea soț, nu o mai place, îi scrie o carte de despărțire și o alungă din casă, sau dacă moare,</p>
<p>atunci bărbatul dintâi, care îi dăduse drumul, nu va mai putea să o ia de nevastă, <u>după ce a pângărit ea</u>, căci lucrul acesta e o urâciune înaintea Domnului, și să nu faci vinovată de păcat țara pe care îți dă Domnul, Dumnezeul tău.</p>	<p>atunci, primului ei soț care divorțase ea, nu îi este permis să se căsătorească din nou cu ea, <u>după ce ea s-a pângărit</u>. Acest lucru ar fi o urâciune înaintea Domnului. Să nu aduci păcat asupra țării pe care Domnul, Dumnezeul tău și-o dă ca moștenire.</p>

Diferențele de sens sunt imense. Traducerea Cornilescu prezintă practica acestei cărți de despărțire ca un lucru permis de Legea lui Dumnezeu. Traducerea NIV, prezintă doar o situație ipotetică, ceva de genul: dacă va fi o situație în care la voi cineva va practica modelul cărții de despărțire (valabil în Egipt de exemplu), iată care vor fi consecințele și implicațiile. Traducerea Cornilescu intră în contradicție cu mai multe pasaje din Vechiul și Noul Testament. În primul rând este contrazis textul din Genesa care precizează că cei doi sunt uniți de însuși Domnul. Divorțul prin cartea de despărțire era practicat în celelalte popoare. La poporul egiptean, de exemplu, cartea de despărțire putea fi invocată pentru anumite motive, printre care chiar și faptul că bărbatului nu i-a plăcut mâncarea făcută de nevasta lui. Această practică minimaliza profunzimea legăturii dintre un soț și o soție, precum și dimensiunea unirii acestora. Putea Dumnezeu, prin Moise, legifera această practică ofensatoare pentru instituția sfântă a căsătoriei?

Apoi, chiar în Deuteronom 24 apare un element de neînțeles pentru varianta traducerii lui Cornilescu. Ambele traduceri interzic primului soț să se căsătorească din nou cu soția pe care au alungat-o, dar care s-a dus la un alt bărbat, motivul fiind prezentat astfel: „*după ce s-a pângărit ea...ar fi o mare urâciune*”. Dacă Domnul ar fi fost de acord cu practica cărții de despărțire, de ce ea s-a pângărit mergând la alt bărbat și de ce nu se poate întoarce la primul chiar dacă al doilea a murit? Conform pasajului din Genesa explicația ar putea fi: femeia era încă legată înaintea lui Dumnezeu de primul bărbat, și de aceea, când s-a dus la al doilea, ea a preacurvit față de primul (înaintea lui Dumnezeu) și astfel s-a pângărit (deși existau și anumite circumstanțe atenuante, și fapta ei nu ar fi fost la fel de gravă ca în situația în care ea s-ar fi dus cu alt bărbat fără ca primul să îi fi dat o carte de despărțire). Întoarcerea la primul bărbat ar fi o mare urâciune căci s-ar minimaliza de tot dimensiunea legăturii dintre soț și soție, și instituția căsătoriei ar fi cu adevărat percepută asemenea unui banal parteneriat de afaceri. Interdicția are scopul de a atenționa pe bărbați că, prin practica cărții de despărțire, dau soțiilor lor prilej să preacurvească și de a preveni pângărirea soțiilor alungate pentru diverse motive („*un lucru rușinos*”).

Această interpretare este în concordanță cu pasajul din Maleahi:

„Iată ce mai faceți: acoperiți cu lacrimi altarul Domnului, cu plânsete și gemete, așa încât El nu mai caută la darurile voastre de mâncare, și nu mai poate primi nimic din mâinile voastre. Și dacă întrebați: „Pentru ce?” Pentru că Domnul a fost martor între tine și nevasta din tinerețea ta, căreia acum nu-i ești necredincios, măcar că este tovarășa cu care ai încheiat legământ! Nu ne-a dat Unul singur Dumnezeu suflarea de viață și ne-a păstrat-o? Și ce cere Acel Unul singur? Sămânță dumnezeiască! Luați dar seama în mintea voastră și nici unul să nu fie necredincios soției din tinerețea lui! Căci Eu urăsc despărțirea în căsătorie – zice Domnul, Dumnezeu lui Israel – și pe acela care își acoperă haina cu sâlnicie – zice Domnul oștirilor. – De aceea luați seama în mintea voastră, și nu fiți necredincioși!”

Dacă Domnul ar fi acceptat practica cărții de despărțire, atunci, de ce ar fi atât de supărat în Maleahi și de ce ar fi afirmat că El urăște despărțirea în căsătorie? Oare Dumnezeu ar fi permis un lucru pe care El îl urăște atât de mult?

Vechiul Testament nu pune înaintea câteva motive care sunt legitime pentru despărțire:

Moartea unuia din parteneri – când Nabal a murit, David s-a căsătorit cu Abigail, fără ca Dumnezeu să îl mustre pentru adulter.

• Când unul din parteneri (soția de obicei) este păgân (și când acesta nu vrea să se întoarcă la

Domnul, sau când soțul este dintre preoți) – vezi Ezra cap. 9-10.

- Adulterul unuia dintre parteneri – vezi Ieremia cap. 2.

Vom zăbovi puțin în Ieremia cap.3. Mai întâi să analizăm versetul 1:

Observăm paralela clară între femeia care primește cartea de despărțire și pleacă la alt bărbat și adulterul lui Israel. Această paralelă ar avea sens, doar dacă căsătoria femeii care a primit cartea de despărțire cu un alt bărbat ar implica și o formă de adulter față de primul bărbat. Israel, într-adevăr, este și mai vinovat, deoarece el a curvit cu alți dumnezei, fără ca Yahwe să îi fi dat în prealabil o carte de despărțire.

Să analizăm și versetul 8:

„Și cu toate că a văzut că M-am despărțit de necredincioasa Israel, din pricina tuturor preacurviilor ei, și i-am dat cartea ei de despărțire, totuși, soru-sa, vicleana Iuda, nu s-a temut, ci s-a dus să curvească la fel.”

Iată că Domnul Însuși dă cărți de despărțire, dar motivul nu este unul oarecare, ci adulterul. Și acum putem să ne întrebăm: dacă Domnul dă omului o carte de despărțire în cazul adulterului spiritual, oare omul nu are dreptul să dea o carte de despărțire partenerului care a comis adulter? Dacă Dumnezeu în demnitatea Sa de Dumnezeu nu poate rămâne la nesfârșit în relație cu un popor care curvește cu alți dumnezei, oare îi va cere omului să își chinuie la nesfârșit sufletul cu un partener care îl înșală cu nonșalanță?

Ținând cont că planul ceresc îl guvernează pe cel pământesc și că instituția căsătoriei trebuie să reflecte valorile care stau la baza relației dintre Dumnezeu și poporul său, cred că răspunsul la întrebările de mai sus sunt în favoarea dreptului omului de a se despărți de partenerul care l-a înșelat (dar neuitând că Dumnezeu s-a despărțit oficial de Israel, după ce a făcut nenumărate demersuri de refacere a relației). La fel cum divorțul nu este îngăduit pentru orice motiv tocmai pentru a evidenția natura unirii dintre om și Dumnezeu și necesitatea unei fidelități absolute, la fel divorțul este legitimat de adulter pentru a oglindi demnitatea divină și reacția Acestuia în fața curviilor spirituale ale poporului său.

Când mergem în Noul Testament, descoperim că afirmațiile Mântuitorului din Evanghelii confirmă interpretările de mai sus:

El zice: „Când se desparte un bărbat de nevastă-sa, pe care o părăsește, și ea ajunge nevasta altuia,	Și tu ai curvit cu mulți ibovnici,
<u>se mai întoarce bărbatul acela la ea?</u> fie chiar și țara aceea spurcată?	<u>și să te întorci iarăși la Mine?</u> Domnul.

„Eu însă vă spun că oricine își lasă nevasta, afara din pricină de curvie, și ia pe alta de nevastă, preacurvește; și cine ia de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.” (Matei 19:9)

• „*Dar Eu vă spun că oricine își va lăsa nevasta, afară numai de pricină de curvie, îi dă prilej să preacurvească; și cine va lua de nevastă pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.*” (Matei 5:32)

Observăm faptul că metafora căsătoriei nu este doar o simplă ilustrație a faptului că moartea fizică ne scoate de sub jurisdicția Legii, ci și poartă în sine valori divine, care derivă din principiile care guvernează relația omului cu Dumnezeu.

Pavel poposește după această ilustrație în planul spiritual: „*Tot astfel, frații mei, prin trupul lui Hristos, și voi ați murit în ce privește Legea, ca să fiți ai Altuia, adică ai Celui ce a înviat din morți*”. Știm că principalul obstacol în mântuirea noastră era Legea care ne condamna la moarte. Murind împreună cu Hristos, pedeapsa Legii a fost împlinită față de noi și astfel, am fost izbăviți de condamnarea ei și am devenit liberi să intrăm împreună cu Hristos în spațiul vieții. La fel cum moartea fizică scoate pe om de sub autoritatea Legii, la fel moartea în Hristos izbăvește pe om de condamnarea Legii. Ba mai mult, din perspectiva metaforei căsătoriei, metaforă ce oglindește valori divine ce guvernează relația omului cu Dumnezeu, noi eram căsătoriți cu moartea, eram sub condamnarea Legii. Eram de fapt, ai lui Satan, dar pe care Pavel evită să îl menționeze. Căsătoria noastră cu moartea făcea imposibilă căsătoria noastră cu Dumnezeu. Din această perspectivă, pentru a ne putea logodi cu Hristos, moartea trebuia să rupă legătura noastră cu Întunericul. Moartea Întunericului nu putea satisface dreptatea lui Dumnezeu, de aceea singura soluție era moartea noastră. Dar moartea noastră însemna separarea definitivă de spațiul vieții. De aceea, doar moartea și învierea noastră făceau posibilă ruperea legăturii noastre cu Întunericului. Și acest lucru s-a realizat în Hristos. Căsătoria noastră cu Întunericul s-a încheiat și am devenit liberi să fim ai lui Hristos. Pavel subliniază foarte mult scopul eliberării noastre:

- Ca să fim ai Celui ce a înviat din morți
- Ca să aducem roade lui Dumnezeu
- Ca să slujim lui Dumnezeu

Nu este prima dată când Pavel insistă pe scopul revărsării harului, și când face acest lucru pentru a evidenția incompatibilitatea dintre har și păcat. Ce aduce nou acest pasaj din 7:1-

6? Pe de o parte, analogia cu moartea fizică care ne scoate de sub jurisdicția Legii, ne ajută să înțelegem mai bine cum moartea în Hristos ne eliberează de condamnarea Legii, iar pe de altă parte, metafora căsătoriei creionează mai clar dimensiunea relațională a mântuirii.

Prin prima imagine (moartea și învierea în Hristos) incompatibilitatea dintre har și păcat a fost zugrăvită din perspectiva spațiului morții opus spațiului vieții. Apoi, a doua imagine (robia păcatului opusă robiei neprihănirii) a evidențiat strânsa legătură dintre identitate, trăire și consecințe eterne. Dimensiunea relațională era surprinsă în ambele imagini, dar nu era susținută la fel de puternic ca în metafora căsătoriei. Într-adevăr, care metaforă surprinde mai bine ideea de fidelitate și relație personală cu Hristos? Astfel, îndreptățirea noastră poate fi văzută ca un divorț prin moarte de Întuneric și o căsătorie cu Hristos.

Cele două acte (divorțul și căsătoria) nu pot fi separate. Un element fundamental în expunerea lui Pavel este inexistența unui spațiu neutru. Avem spațiul vieții și spațiul morții. Un al treilea spațiu nu există. Avem stăpânirea păcatului și stăpânirea neprihănirii. Un al treilea stăpân sau un spațiu fără stăpân nu există. Avem Bărbatul Întuneric și Bărbatul Hristos.

Un al treilea, sau ideea văduviei sau celibatului nu există în domeniul spiritual. De aceea, despărțirea de Domnul Întunericului presupune unirea cu Celălalt Bărbat, cu Hristos.

Trăirea în neprihănire înseamnă deci fidelitatea față de Hristos, Logodnicul nostru. Întoarcerea la păcat, înseamnă adulter spiritual față de Hristos. Mântuirea înseamnă căsătoria cu Hristos, relația personală cu acesta. Complacerea în păcat nu este altceva decât o întoarcere cu spatele la Hristos, trădarea Acestuia și unirea cu Prințul Întunericului. O astfel de atitudine este incompatibilă cu mântuirea prin har, și reprezintă o respingere a harului și a mântuirii

Rezumat

Vom face un scurt rezumat al subsecțiunii 6:1-7:6, pe care o putem intitula **incompatibilitatea dintre har și păcat**. Pavel susține această incompatibilitate folosind trei imagini, sau metafore: moartea și învierea împreună cu Hristos, robia și căsătoria. Aceste trei imagini ne ajută să înțelegem că harul este incompatibil cu păcatul deoarece:

- Scopul revărsării harului este o viață trăită pentru Dumnezeu.
- Mântuirea noastră nu este posibilă doar prin identificarea cu moartea lui Hristos, ci impune și identificarea noastră cu viața Lui.
- Harul, viața, mântuirea, nu înseamnă altceva decât trăirea în prezența lui Dumnezeu, adică slujirea Acestuia și ascultarea de poruncile Lui.
- În dinamica vieții spirituale nu putem separa identitatea de trăire și consecințele eterne. Astfel, după cum trăirea în păcat oglindește dorința noastră de a ne asuma identitatea de rob al păcatului (care are drept urmare moartea), la fel sfințirea noastră reflectă dorința noastră de a păstra identitatea cea nouă oferită în har de Hristos (care are drept urmare viața veșnică).
- Mântuirea noastră înseamnă un divorț de Prințul Întunericului și o unire (căsătorie) cu Hristos, și astfel complacerea în păcat înseamnă adulter spiritual, o trădare lui Hristos, refuzarea harului și a mântuirii.

În același timp, această secțiune ne descoperă niște adevăruri vitale pentru sfințirea noastră:

Nu există domeniu de neutralitate spirituală. Sunt doar două Împărății, doar doi Împărați, doar doi Bărbați. Alipirea de Unul înseamnă refuzarea celuilalt și invers.

- Deși am fost răscumpărați din spațiul morții și aduși în spațiul vieții, firea pământească nu a fost anulată din noi. Astfel, suntem în continuare ispitiți, momiți de poftele noastre, ne confruntăm în continuare cu tendințele noastre păcatoase. Viața de creștin este o viață de permanentă luptă cu îndemnurile firii pământești, și nu este ceva care se produce natural, de la sine, fără luptă și fără suferință. Drept consecință, nu trebuie să ne simțim vinovați de faptul că mai suntem ispitiți, că ne vin o mulțime de gânduri rele, că în noi mocnesc o mulțime de pofte. Este ceva absolut normal și nu trebuie să confundăm faptul de a fi ispitit cu înfrângerea spirituală. Această luptă cu ispita va continua până la sfârșitul vieții, până când ne vom dezbrăca de acest trup încă supus putrezirii.
- Puterea vieții lui Hristos în noi este mai mare decât intensitatea ispitirilor firii pământești. Am fost eliberați de sub autoritatea păcatului și avem acum la dispoziție o putere mai mare, însăși viața lui Hristos. Deci, o viață de biruință asupra păcatului și de reprezentare a lui Hristos nu este doar o himeră, ci ceva realizabil, la îndemâna fiecărui credincios.
- Viața lui Hristos nu se revarsă însă în mod natural, spontan și obligatoriu. Ea se revarsă doar în măsura în care noi o lășăm să se reverse. Sfințirea implică deci, o permanentă conlucrare dintre

Hristos și voința noastră. Suntem chemați să ne implicăm cu tot ce avem în această luptă. Dar nu trebuie să ne implicăm în bătălia sfințirii bazându-ne pe puterea noastră omenească (căci în acest caz vom eșua desigur), ci punându-ne toată încrederea în harul vieții lui Hristos în noi.

- Sfințirea nu este un rod al puterii noastre, ci un rod al lui Hristos care trăiește în noi. Cu toate acestea, alegerea noastră zilnică a credinței rămâne o condiție indispensabilă pentru înfăptuirea sfințirii. Însă Dumnezeu nu privește această alegere ca un merit sau ca o plată, ci ca pe o modalitate naturală de a primi darul fără plată și de a recunoaște lipsa oricărui merit. Deși unii oameni au judecat că, dacă ar exista o alegere liberă, cât de mică, ceva care ar ține doar de om, atunci, acest lucru ar putea fi considerat un merit, care ar diferenția păcătoșii unii de alții. Consecința logică a acestui raționament: pentru ca doctrina harului să rămână în picioare, avem nevoie de predestinare-deci cei mântuiți nu au posibilitatea unei alegeri libere, ci au fost predestinați. Dar dacă Dumnezeu nu percepe această alegere ca pe un merit sau ca pe o plată, și nu vede nicio incompatibilitate dintre darul fără plată și implicarea noastră reală în actul sfințirii, cine sunt eu să-L întreb: „Dar de ce percepi așa lucrurile? Uite, mie mi se pare că este un merit și că cineva s-ar putea judeca la judecată înaintea ta și doctrina harului ar fi umbrită !” Cine ești tu lutule, să îl întrebi pe Olar de ce El consideră la fel de nemeritoase vasele care au ales sfințirea și cele care au ales nelegiuirea?